

RIJEČ UREDNIKA

Vjeronauk je predmet koji je osobito osjetljiv na vrednote. O mjestu i ulozi vjeroučitelja u razvoju vrednota hrvatskog društva govori u ovome broju našega časopisa Š. Marasović. On ističe kako je to pitanje u našem konkretnom slučaju povezano s integriranjem vjere u suvremeno hrvatsko društvo. Prikazujući sadašnje stanje stvari, Marasović ukazuje na odnos demokracije i liberalizma te Crkve i demokracije. Nakon toga tvrdi kako je ta tema povezana i s temom ljudskih prava, a zatim se usredotočuje na pitanje hrvatske demokracije. Boljem razumijevanju tematike o kojoj je ovdje riječ pomaže Marasovićev prikaz mjesta i uloge javnih i osobnih vrednota u suvremenom hrvatskom društvu. Pošto su tako razjašnjena mnoga temeljna pitanja, članak se bavi specifičnim mjestom i ulogom vjeroučitelja u toj situaciji. Pritom je riječ o nadahnjujućim i primijenjenim društvenim vrednotama, kao i o međusobnoj povezanosti i mogućem suodnosu vjeroučitelja, društvene kulture i crkvene zajednice. Budu li čitatelji ovoga članka nakon nekoliko stranica zaključili kako je riječ o složenoj problematici, to će među ostalim značiti da su dobro razumjeli autora i njegove stavove, jer i on osobno u članku zaključuje kako je to pitanje složeno i problematično. Uvjeren sam da će svima onima koji pročitaju ovaj članak ta problematika biti bar malo razumljivija i bliža. Oštromno autorovo razmišljanje i sveobuhvatnost dotaknutih pitanja proširit će obzorja i potaknuti na traženje novih mogućih rješenja. Uostalom, riječ je o trajnom procesu koji je nadasve važno započeti, a Marasovićeva razmišljanja pomoći će nam da ga bolje i potpunije razumijemo i u njega se aktivno uključimo.

Članak D. Iličića u ovome broju mogao bi se usporediti s evanđeoskim govorom o iznošenju novoga i staroga. Vjeroučiteljima, a i svim ostalim prosvjetnim radnicima u našem odgojno-obrazovnom sustavu poznato je da u našim udžbenicima postoji određeni broj tema koje su na neki način povezane s kršćanstvom. Autor ovoga članka potrudio se temeljito proučiti hrvatske osnovnoškolske i srednjoškolske udžbenike i ovdje nas sustavno upoznaje s kršćanskim temama u hrvatskim udžbenicima za osmoškolce i srednjoškolce. Iako je ovdje riječ samo o bibliografskim podacima i o rasporedu pojedinih tema, ovaj će članak biti uvelike koristan svim vjeroučiteljima. Dok će neki gotovo sigurno biti upoznati s pojedinim udžbenicima srodnih predmeta pojedinoga godišta, ostali će vjerojatno morati priznati kako je bez posebnog bilježenja teško imati pregled svih tih pojedinosti. Zahvaljujući ovom radu, sada je moguće sagledati što se u pojedinim razredima i u pojedinim predmetima može upotrijebiti želi li se obraditi neka određena tema. Drugim riječima, sukladno suvremenim pedagoškim

smjernicama i standardima, ovo je konkretan prilog korelaciji i suradnji vjeronauka s raznim drugim predmetima u suvremenoj hrvatskoj školi.

Humanističke znanosti već odavna daju jasan i neprocjenjiv doprinos boljitku odgojno-obrazovnih nastojanja na svim područjima, pa tako i u školi i u školskom vjeronauku. M. Barbarić poziva vjeroučitelje da razmisle o svojim stavovima te kroz prizmu proaktivnog odnosno reaktivnog ponašanja poboljšaju svoje vjeroučiteljsko djelovanje. Ovdje nije prvenstveno riječ o otkrivanju nečega potpuno novoga, nego o svjesnom promatranju samih sebe i onih koji nas okružuju kako bi naše djelovanje bilo još kvalitetnije, svjesnije te kršćanski i pedagoški plemenitije.

Nastavljajući niz razmišljanja o Ivanu Merzu, B. Nagy nas u ovome broju našega časopisa podsjeća kako je taj hrvatski velikan bio i istaknuti odgojitelj mladih u vjeri. Naravno, bio je sin svoga vremena, ali je ujedno bio i ispred njega. Vrsni poznavatelj Merza i njegova djela, Nagy ovdje ističe glavna obilježja odgoja u vjeri u misli i djelu Ivana Merza. Uz teološko-eklezijalne sadržaje, tu je i riječ o kršćanskom moralu te o pojedinim temama koje su i danas vrlo aktualne. Možda će širok opseg tema o kojima Merz raspravlja biti poticaj nekim vjeroučiteljima da na vjeronauku ili u okviru slobodnih aktivnosti usporede mišljenje mladih i medija prema pojedinim stavovima i uvjerenjima u ono vrijeme i danas. Takva i slična istraživanja zasigurno mogu biti zanimljiva i današnjim učenicima, a njihovi će rezultati svakako dovesti do zanimljivih zaključaka.

O predmetu »Vjera i kultura« u katoličkim gimnazijama u susjednoj nam Sloveniji u ovome broju piše vrsna poznavateljica tamošnje odgojno-obrazovne i religijsko-pedagoške situacije, M. Šverc. To je ujedno i prigoda našim čitateljima da se izravno upoznaju s općim ciljevima toga predmeta i njegovim opisom, kao i s osnovnim orijentacijama u izboru i definiciji njegovih nastavnih sadržaja. Sve će nam to pomoći da proširimo svoja obzorja i upoznamo suvremena religijskopedagoška zbivanja u susjednoj nam državi.

Razmišljanje autorice posljednjega članka u ovome broju, M. Ramljak, o sakralnoj glazbi i o aktivnom sudjelovanju u liturgiji danas, ujedno je i poziv na posvješćenje uloge sakralne glazbe i liturgije u kršćanstvu nekad i danas. Međutim, čitateljima koji to žele, to može biti i poticaj na razmišljanje o značenju pojma »sudjelovanja« u ljudskom životu i djelovanju uopće, pa tako i u odgojno-obrazovnoj djelatnosti. Uvjeran sam da je, čitajući »između redaka«, takvo nastojanje moguće i da rezultati takvog čitanja mogu biti poticaj za zanimljive zaključke. U svakom slučaju, i »obično« čitanje poziva na promišljanje uobičajenog pogleda na mjesto i ulogu sakralne glazbe u liturgiji. Pojedina autoričina pitanja pritom su dodatni poticaji za razmišljanje, a možda i poziv za daljnje produbljivanje izložene problematike.

Posljednje stranice i ovoga su puta posvećene upoznavanju s novim izdanjima s područja religijskopedagoških i srodnih znanosti.

Iskreni pozdrav i uspješna nova školska vjeronaučna godina,

Urednik